

PREVENTIVNÍ PROGRAM

RIZIKOVÉHO CHOVÁNÍ

školní rok 2024 - 2025

Vypracovala: Mgr. Iveta Pečenková

Ředitelka školy: Ing. Zarine Aršakuni

Obsah

1. Základní údaje o škole	3
2. STRUČNÁ ANALÝZA SITUACE	5
3. STANOVENÍ CÍLŮ PP	6
4. SKLADBA AKTIVIT PP PRO JEDNOTLIVÉ CÍLOVÉ SKUPINY	7
a) Pedagogové.....	7
b) Žáci	7
Specifická prevence.....	8
c) Rodiče	101
PŘÍLOHA Č. 1	122
Důležitá telefonní čísla	12
PŘÍLOHA Č. 2	13
Spolupracující organizace v okrese Hradec Králové	13
PŘÍLOHA Č. 3	154
Krizový plán	154
PŘÍLOHA Č. 4	20
Strategie předcházení školní neúspěšnosti, šikaně a dalšímu rizikovému chování	20

Preventivní program

1. Základní údaje o škole

Název a adresa školy, pro kterou platí tento MPP	Základní škola a mateřská škola, Všestary Všestary 57, 503 12
Jméno a příjmení ředitelky	Ing. Zarine Aršakuni
Telefon na ředitele	727 910 559
E-mail na ředitele	arsakuni@zsvsestary.cz

Jméno školního metodika prevence	Mgr. Iveta Pečenková		
Telefon	720 983 690		
E-mail	pecenkova@zsvsestary.cz		
Specializační studium	Ano	Vystudováno	
Realizátor vzdělávání	Semiramis o.s.		

Jméno školního metodika prevence	Mgr. Miroslav Strnad		
Telefon	720 983 690		
E-mail	strnad@zsvsestary.cz		
Specializační studium	Ano	Vystudováno	
Realizátor vzdělávání	Školské zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků KHK		

Jméno výchovného poradce	Mgr. Markéta Pleskotová		
Telefon	720 983 690		
E-mail	pleskotova@zsvsestary.cz		
Specializační studium	Studující		
Realizátor vzdělávání			

	Počet tříd	Počet žáků/studentů	Počet pedagogických pracovníků
ZŠ - I stupeň	7	123	7
ZŠ - II. stupeň	9	160	14

Počet tříd a žáků naší školy v jednotlivých ročnících:

	Počet tříd	Počet žáků
1. ročník ZŠ	1	31
2. ročník ZŠ	1	22
3. ročník ZŠ	1	20
4. ročník ZŠ	2	19
5. ročník ZŠ	2	31
6. ročník ZŠ / prima	2	30
7. ročník ZŠ / sekunda	2	41
8. ročník ZŠ / tercie	3	40
9. ročník ZŠ / kvarta	2	49
Suma řádků	16	283

2. Stručná analýza situace

Naše škola je úplnou základní školou s 1. až 9. ročníkem. Kapacita školy je 350 žáků (současná naplněnost 283), školní družiny 90 žáků (skutečnost 90). Průměrná naplněnost školních tříd 19, 6 žáků. Jsme venkovská škola umístěná v klidném a bezpečném prostředí s velmi dobrou dopravní dostupností. Škola sídlí ve třech budovách, I. stupeň je vzdálen od hlavní budovy asi 150 metrů.

Školní poradenské pracoviště

Školní poradenské pracoviště tvoří ředitelka školy, zástupce ředitelky, školní metodik prevence, výchovný poradce, školní speciální pedagog. Poradenské služby ve škole jsou zajišťovány výchovným poradcem a školním metodikem prevence. V případě pomoci se obracíme na PPP Hradec Králové.

Školní metodik prevence: **Mgr. Iveta Pečenková**

Mgr. Miroslav Strnad

Výchovný poradce: **Mgr. Markéta Pleskotová**

Školní speciální pedagog: **Mgr. Michaela Pauderová**

Školní speciální pedagog: **Mgr. Renata Nováková**

V rámci rizikového chování vidíme jako největší problém nekázeň, pozdní příchody do školy, skryté záškoláctví, špatnou komunikaci s některými rodiči problémových žáků, problematické vztahy mezi žáky s prvky šikany a kyberšikany, vyloučení některých jedinců z kolektivu, využívání informačních a komunikačních technologií k záměrnému psychickému ubližování, sebepoškozování, stres, úzkost.

3. Stanovení cílů PP

Cíl:	Posílit spolupodílení žáků na dění ve škole
Ukazatele dosažení cíle:	Vytváření vlastních pravidel v rámci jednotlivých tříd Pomoc starších žáků při organizačních změnách
Zdůvodnění cíle:	Zdůraznění pocitů žáků, že jsou součástí školy Vytvoření pohodového prostředí
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Posílit pozitivní sociální klima školy

Cíl:	Zlepšit psychosociální klima ve třídě
Ukazatele dosažení cíle:	Práce TU (třídnické hodiny) s třídním kolektivem Počet řešených problémů v rámci vztahů ve třídě
Zdůvodnění cíle:	V minulých školních letech se vyskytlo několik problémových vztahů ve třídě
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Posílit pozitivní sociální klima školy

Cíl:	Zapojit rodiče do dění školy
Ukazatele dosažení cíle:	Počet realizovaných kulturních a zábavních akcí ve škole Počet zúčastněných rodičů na třídních schůzkách, akcí školy
Zdůvodnění cíle:	Spolupráce školy a rodiny může všestranně rozvinout osobnost žáka
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Posílit pozitivní sociální klima školy a spolupodílení se rodičů na dění ve škole

Cíl:	Stmelení kolektivů šestých tříd
Ukazatele dosažení cíle:	Počet zúčastněných žáků na třídních akcích
Zdůvodnění cíle:	Zjednodušení přechodu na II. stupeň, stmelení v rámci nového kolektivu
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Posílení sociálního klima třídy. Snaha zlepšit komunikaci s novým třídním učitelem

4. Skladba aktivit PP pro jednotlivé cílové skupiny

a) Pedagogové

Vzdělávání pedagogů se uskuteční podle nabídky poskytovatelů školení a seminářů zaměřených na prevenci rizikového chování a finančních možností školy.

Preferovány budou efektivní programy primární prevence zaměřené na šikanu, na kyberšikanu, na péči o duševní zdraví, na vedení třídnických hodin, na spolupráci pedagogického týmu.

b) Žáci

Specifická prevence obsažená ve školním vzdělávacím programu - kolik času učitelé věnují specifické prevenci v rámci výuky.

	1. ročník ZŠ	2. ročník ZŠ	3. ročník ZŠ	4. ročník ZŠ	5. ročník ZŠ	6. r. ZŠ / prima	7. r. ZŠ / sekunda	8. r. ZŠ / tercie	9. r. ZŠ / kvarta	Suma sloupců
Prevence šikany a projevů agrese	0	1	1	2	1	2	1	2	1	11
Prevence kyberšikany	0	1	1	1	1	1	1	1	1	8
Prevence záškoláctví	0	1	0	0	0	1	0	0	0	2
Prevence rizikových sportů	0	1	1	1	1	2	1	1	0	8
Prevence rizikového chování v dopravě	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9
Prevence rasismu a xenofobie	0	0	0	1	0	1	0	0	1	3
Prevence působení sekt a extrémistických náboženských směrů	0	0	0	1	0	1	0	1	0	3
Prevence rizikového sexuálního chování	0	0	0	1	1	1	1	1	1	6
Prevence užívání tabáku	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9
Prevence užívání alkoholu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9
Prevence užívání dalších návykových látek	0	0	0	0	0	1	1	1	1	4

	1. ročník ZŠ	2. ročník ZŠ	3. ročník ZŠ	4. ročník ZŠ	5. ročník ZŠ	6. r. ZŠ / prima	7. r. ZŠ / sekunda	8. r. ZŠ / tercie	9. r. ZŠ / kvarta	Suma sloupců
Prevence závislostního chování pro nelátkové závislosti (hazard, počítačové hry apod.)	0	0	0	0	0	0	1	1	1	3
Prevence poruch příjmu potravy	0	0	1	1	2	2	1	1	0	8
Prevence kriminálního chování	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Suma řádků	3	7	7	11	9	15	10	12	9	83

Specifická prevence

Název programu	Program dlouhodobé primární prevence rizikového chování
Typ programu	Program všeobecné dlouhodobé primární prevence rizikového chování (Program VDPP)
Stručná charakteristika programu	Obsahem programu je podpora třídního kolektivu, vzájemné spolupráce a tím prevence šikany. V průběhu celého programu je kladen důraz na posílení životních hodnot a postojů vedoucích ke zdravému životnímu stylu. Obsahem jsou témata týkající se různých forem rizikového chování jako např. intolerance, rasismus, agresivita, rizikové sexuální chování, závislostní chování, šikana, rizikové trávení volného času.
Realizátor	Semiramis z.ú.
Cílová skupina	7., 9. ročník
Počet žáků v programu	90
Počet hodin programu	30
Návaznost programu na cíle MPP	Zvýšit informovanost žáků v oblasti jevů rizikového chování
Ukazatele úspěšnosti	Počet zúčastněných žáků
Termín	Podzim - jaro 2024 - 2025
Zodpovědná osoba	Mgr. Iveta Pečenková

Název programu	Úcta k životu
Typ programu	Program všeobecné dlouhodobé primární prevence rizikového chování (Program VDPP)
Stručná charakteristika programu	Obsahem programu je podpora třídního kolektivu, vzájemné spolupráce a tím prevence šikany. V průběhu celého programu je kladen důraz na posílení životních hodnot a postojů vedoucích ke zdravému životnímu stylu. Obsahem jsou témata týkající se prevence šikany, dopravní bezpečnosti, setkání s cizím člověkem.
Realizátor	KAM, z.s.
Cílová skupina	1. – 6. ročník
Počet žáků v programu	153
Počet hodin programu	22
Návaznost programu na cíle MPP	Zvýšit informovanost žáků v oblasti jevů rizikového chování
Ukazatele úspěšnosti	Počet zúčastněných žáků
Termín	Podzim - jaro 2024 - 2025
Zodpovědná osoba	Mgr. Iveta Pečenková

Název programu	Přednášky Policie ČR
Typ programu	Program všeobecné primární prevence rizikového chování
Stručná charakteristika programu	Přednášky se týkají následujících témat: <ul style="list-style-type: none"> • Surfuj bezpečně, preventivní projekt „Tvoje cesta onlinem“ 5.A/B třída • Trestní odpovědnost mladistvých 7. A/B třídy • Tvoje cesta „načisto“ 9. A/B třídy • AMOK - Aktivní útočník (2 h.) 9. A/B třídy
Realizátor	Policie ČR, Královéhradecký kraj
Cílová skupina	5., 7., 9. ročník
Počet žáků v programu	131
Počet hodin programu	10
Návaznost programu na cíle MPP	Zvýšit informovanost žáků v oblasti jevů rizikového chování

Ukazatele úspěšnosti	Počet zúčastněných žáků
Termín	Podzim - jaro 2024 - 2025
Zodpovědná osoba	Mgr. Iveta Pečenková

Název programu	Základy první pomoci
Typ programu	Metodický program
Stručná charakteristika programu	Žáci se seznámí se základy první pomoci a praktickým nácvikem základních technik
Realizátor	SZŠ Hradec Králové
Cílová skupina	5. – 9. ročník
Počet žáků v programu	190
Počet hodin programu	5 vyučovacích hodin
Návaznost programu na cíle MPP	Umět si poradit Umět řešit náročné životní situace
Ukazatele úspěšnosti	Počet zúčastněných žáků
Termín	červen 2025
Zodpovědná osoba	Mgr. Kateřina Dokoupilová

c) Rodiče

Název programu	Dýňové slavnosti
Stručná charakteristika programu	V říjnu společná akce pro cílovou skupinu žák, rodič, učitel. Na školním pozemku výstava dýní, občerstvení. Vyhodnocení.
Realizátor	Pedagogové
Počet hodin programu	3 hodiny
Termín konání	říjen 2024
Zodpovědná osoba	Mgr. Anna Tichá

Název programu	Rozsvícení vánočního stromku, začátek adventu Koncert v kostele
Stručná charakteristika programu	Před Vánocemi žáci spolu s učiteli předvedou rodičům své dovednosti z hudebního kroužku
Realizátor	Pedagogové
Počet hodin programu	2 hodiny
Termín konání	prosinec 2024
Zodpovědná osoba	Mgr. Jana Bisová

PŘÍLOHA Č. 1

Důležitá telefonní čísla

Mgr. Iveta Pečenková	školní metodik prevence	pecenkova@zsvsestary.cz	720 983 690
Mgr. Miroslav Strnad	školní metodik prevence	strnad@zsvsestary.cz	720 983 690
Mgr. Jitka Musilová	Okresní metodik prevence Královéhradeckého kraje,	j.musilova@pppkhk.cz	495 265 423
Mgr. Jana Hrnčířová	Krajský školský metodik prevence, Pivovarské nám. 1245 500 03 Hradec Králové	jhrncirova@kr- kralovehradecky.cz	495 817 359, 725 547 168
por. Bc. Leona Špičánová	Preventivně informační centrum Policie České republiky	leona.spicanova@pcr.cz	602 160 308

PŘÍLOHA Č. 2

Spolupracující organizace v okrese Hradec Králové

- Školské poradenské pracoviště Mozaika - nabízí ambulantní, poradenskou a terapeutickou pomoc dětem, dospívajícím, rodinám, pedagogům a školám. Zabývá se výchovnými a vývojovými problémy dětí ve věku od 3 do 15 let. Provádí diagnostiku tříd.
<http://www.zssever.cz/mozaika/index.htm>
- Středisko výchovné péče Návrat - nabízí všestrannou preventivně výchovnou péči dětem a mládeži s negativními jevy chování, u nichž ještě nejsou důvody pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy ve speciálních výchovných zařízeních. Pro děti ve věku od 3 do 26 let (po dobu školní docházky).
<http://www.svphk.cz/>
- Prostor Pro, o.p.s. - preventivní programy Spirála - dlouhodobé, kontinuální a interaktivní působení v oblasti prevence rizikového chování žáků a studentů škol i školských zařízení v Královéhradeckém kraji. Realizuje preventivní programy a nabízí rady, pomoc a konzultace pedagogům, žákům a studentům i jejich rodinným příslušníkům v oblasti projevů rizikového chování.
<http://www.prostorpro.cz/preventivni-programy-spirala.html>
- Semiramis, z.ú. - Centrum primární prevence poskytuje školám a odborné i laické veřejnosti profesionální intervenci a odborné poradenství v oblasti primární prevence rizikového chování. Toto realizuje prostřednictvím dlouhodobých programů specifické primární prevence, poradenských a vzdělávacích aktivit, čímž se snaží u dětí a mládeže předcházet problémům spojeným s rizikovým chováním nebo tyto problémy oddálit do co nejpozdějšího věku.
<http://www.os-semiramis.cz/centra/centrum-primarni-prevence-kralovehradeckeho-kraje/>
- Laxus, z.ú. – sociální a adiktologické služby pro uživatele nelegálních drog, alkoholu, patologické hráče a jejich blízké poskytované ambulantní formou.
<http://www.laxus.cz/>
- Jdi proti proudu - Občanské sdružení Sion - Nová generace: Významná část jeho aktivit se týká prevence rizikového chování mládeže - každoročně probíhá Týden proti drogám a Týden proti AIDS. Nabízí celoročními programy primární prevence v rámci projektu „Jdi proti proudu“.
<http://www.jdiprotiproudu.cz/>
- Salinger, z.s. - poskytuje mladým lidem podporu v začleňování do společnosti, hájit jejich oprávněné zájmy. V současné době realizuje služby sociální prevence v Královéhradeckém kraji a prarodinné aktivity v Hradci Králové. Působí zde také nízkoprahové zařízení Modrý pomeranč. Sdružení pracuje s dětmi, mládeží i celými rodinami v sociálně vyloučených lokalitách. Pracují s rodinami v obtížných životních situacích (Triangl). Program Sanace rodiny je určen klientům s dětmi do 18 let, kde se vyskytují výchovné problémy (záškoláctví, agrese, šikana, alkohol,

problém s autoritou), tam kde je potřeba pomoc a podpora při výchově dětí (např. pomoc s nastavením pravidel, odměn a trestů) nebo potřeba pomoci a podpory v péči o dítě (jak lépe zvládat přípravu dětí do školy, stravování, hygienu atd. – AmaroPhurd, ZIP) či je nařízen dohled nad výchovou dětí nebo hrozí nařízení ústavní výchovy u dítěte, případně je potřeba podpory rodiny při přípravě na návrat dítěte z ústavní výchovy.

<http://www.salinger.cz/>

- **Aufori, o.p.s.** - V programu „Učí (se) celá rodina“ pomáháme rodinám překonávat problémy s plněním školních povinností, které jsou způsobeny chudobou a které nezvládají vyřešit vlastními silami.

<http://www.aufori.cz/>

PŘÍLOHA Č. 3

KRIZOVÝ PLÁN

V případě, že škola bude mít podezření na používání návykových látek či na výskyt jiného rizikového chování, bude postupovat dle Školního řádu a příslušných dokumentů.

Na pohovoru s žákem se bude aktivně podílet dle konkrétní situace třídní učitel, výchovný poradce, metodik prevence, školní psycholog, zástupce či ředitel školy. Věc bude oznámena zákonným zástupcům, případně jim bude doporučen pohovor s odborníky. O všech opatřeních bude veden písemný záznam. V případě nutnosti a nezájmu zákonných zástupců bude kontaktována PPP, OSPOD, Policie ČR a další odborníci.

Krizový plán – návykové látky (základní postupy)

- Zabránit v další činnosti (konzumaci NL)
- Odebrat a zajistit látku
- Posoudit zdravotní stav
- Rozhovor s dítětem
- Stručný záznam o dané situaci
- Založení záznamu do agendy ŠMP
- Informace vedení školy
- Informace zákonným zástupcům (mimořádná rodičovská schůzka), OSPODu
- Opakovaná situace – OSPOD
- Poskytnutí informací o možnostech odborné pomoci
- Sankce vycházející ze školního řádu (příp. sankčního řádu)

Co dělat, když nalezneme alkohol v prostorách školy?

- Netestovat danou látku
- Ihned informovat vedení školy
- Danou látku uložit u vedení školy
- Provést stručný záznam
- Mapovat situaci ve škole

Co dělat, když u žáka je zadržen alkohol?

- Netestovat danou látku
- Informovat vedení školy
- Stručný záznam s vyjádřením žáka (podpis)
- Informovat zákonného zástupce (odevzdat mu danou látku), OSPOD (při opakování dané situace)

- Podezření na intoxikaci neznámou látkou – přivolat lékaře (látku mu odevzdat)

Co dělat, když žák je podezřelý z držení nelegální návykové látky?

- Zajištění bezpečnosti (žáka i ostatních)
- Zjištění zdravotního stavu, pokud zřejmá intoxikace (záchranná služba)
- Kontakt PČR, zákonných zástupců
- Izolace žáka do příjezdu PČR
- Žádná prohlídka!

Co dělat, když žák se svěřil s užíváním návykových látek?

- Nevyhýbat se rozhovoru (nabídnout radu a podporu)
- Obrátit se na relevantní služby
- Informování zákonných zástupců (s vědomím žáka)

Co dělat, když rodič hledá ve škole radu, jak řešit problémy s návykovými látkami u svého dítěte?

- Respektovat specifika každého případu
- Poskytnout informace o dostupných službách
- Doporučit poradenství
- Domluvit se na případných společných krocích

Co dělat, když škola zjistí, že v místě, kde sídlí, lze sehnat návykové látky?

- Škola nenesie právní odpovědnost (mimo své území)
- Role v komunitě, morální odpovědnost
- Spojení s místními organizacemi (Policie ČR, neziskové organizace,..)
- Zvážit, zda informovat rodiče, žáky
- Zajistit dobrou informovanost pro pracovníky školy

Na co nikdy nezapomenout...

- Posoudit zdravotní stav (1.pomoc, záchranná služba)
- Prodiskutovat případ se žákem nebo zajistit intervenci (školní psycholog, výchovný poradce)
- Nevyhýbat se rozhovoru (zájem)
- Neslibovat, že nebudete nikoho informovat
- Informování zákonných zástupců
- Informování OSPOD
- Informování PČR
- Zvážit, zda informovat ostatní členy sboru, ostatní žáky

Postup při konzumaci alkoholu ve škole

Konzumace alkoholu je zakázána ve škole, na pozemku školy (prostor před budovou, školní hřiště, prostor školní zahrady) a při všech školních akcích – školní řád.

1. Pokud je žák přistižen v době vyučování či při školní akci při konzumaci alkoholu, je primárně nutné mu v další konzumaci zabránit a alkohol mu odebrat za přítomnosti další osoby (pedagoga)
2. Pedagog posoudí momentální stav žáka
3. Pokud je žák ohrožen na zdraví, přivolá pedagog lékařskou pomoc, poté vyrozumí vedení školy, sepíše záznam o události
4. Pokud zdravotní stav žáka není ohrožen, pedagog vyrozumí vedení školy a sepíše záznam o události
5. Pokud žák není schopen dále pokračovat ve výuce, je třeba kontaktovat zákonného zástupce a vyzvat ho k vyzvednutí žáka ze školy
6. Zákonného zástupce škola informuje o konzumaci alkoholu jeho dítětem i v případě, že je žák schopen pokračovat ve výuce
7. Při opakování této situace škola informuje o této skutečnosti odbor sociální péče
8. Škola vyvodí z dané situace sankce vymezené ve školním řádě
9. Stejný postup i v situaci příchodu žáka do školy pod vlivem alkoholu

Postup při užívání tabákových výrobků ve škole

Kouření je žákům zakázáno ve škole, na pozemku školy (prostor před budovou, školní hřiště, prostor školní zahrady) a při všech školních akcích – školní řád.

1. Učitel odebere tabákový výrobek
2. Sepíše zápis i s vyjádřením žáka
3. Třídní učitel informuje zákonného zástupce
4. V závažných případech a při opakování situace škola informuje odbor sociální péče
5. Škola vyvodí sankce dle školního řádu

Postup učitele má-li podezření na šikanu

postup podle metodického pokynu č. j. 24246/2008-6

Vyšetřování počátečních stadií šikany

1. Odhad závažnosti onemocnění skupiny a stanovení formy šikany
2. Rozhovor s informátory a oběťmi
3. Nalezení vhodných svědků
4. Individuální rozhovory se svědky

5. Ochrana oběti
6. Předběžná diagnóza a volba ze dvou typů rozhovoru
 - a. Rozhovor s oběťmi a rozhovor s agresory (směřování k metodě usmíření)
 - b. Rozhovor s agresory (směřování k metodě vnějšího nátlaku)
7. Realizace vhodné metody
 - a. Metoda usmíření
 - b. Metoda vnějšího nátlaku (výchovný pohovor nebo výchovná komise)
8. Třídní hodina
 - a. Efekt metody usmíření
 - b. Oznámení potrestání agresorů
9. Rozhovor s rodiči oběti i s rodiči agresorů
10. Třídní schůzka
11. Práce s celou třídou

Vyšetřování pokročilé šikany

První (alarmující) kroky pomoci

1. Zvládnutí vlastního šoku – bleskový odhad závažnosti a formy šikany
2. Bezprostřední záchrana oběti, zastavení skupinového násilí

Příprava podmínek pro vyšetřování

1. Zalarmování pedagogů na poschodí a informování vedení školy
2. Zabránění domluvě na křivé výpovědi
3. Pokračující pomoc oběti (přivolání lékaře)
4. Oznámení na policii, paralelně - navázání kontaktu se specialistou na šikanování, informace rodičům

Vyšetřování

1. Rozhovor s obětí a informátory
2. Nalezení nejslabších článků nespolečujících svědků
3. Individuální, případně konfrontační rozhovory se svědky
4. Rozhovor s agresory, případně konfrontace mezi agresory

Léčba

1. Metoda vnějšího nátlaku a změna konstelace skupiny

Záškoláctví

- postup dle metodického pokynu č. j. 10194/2002-14
- při neomluvené a zvýšené omluvené nepřítomnosti žáka ve škole informuje třídní učitel ředitele školy nebo zástupce ředitele školy

- škola ověří věrohodnost omluvené nepřítomnosti
- neomluvenou nepřítomnost:
 - řeší se zákonným zástupcem žáka třídní učitel (popřípadě výchovná komise) formou pohovoru, na který jsou zástupci pozváni
 - zde projedná důvod nepřítomnosti žáka a způsob omlouvání jeho nepřítomnosti a upozorní na povinnost stanovenou zákonem
 - každá taková neomluvená nepřítomnost je projednávána na pedagogické radě školy a sankcionována dle školního řádu a rozhodnutí rady
- při opakovaném záškoláctví v průběhu školního roku je třeba postoupit druhé hlášení o zanedbávání školní docházky PPP a na OSPOD.

Hazardní hraní (gambling)

V případě podezření, že se nezletilý žák věnuje hazardnímu hraní, by měl učitel (či lépe třídní učitel) v první řadě informovat rodiče žáka při osobním setkání. Podporu v této situaci mohou poskytnout pracovníci školního poradenského pracoviště (školní metodik prevence, výchovný poradce).

Pokud rodiče odmítají spolupracovat s pracovníkem školy, je škola oprávněna vyrozumět obecní úřad, tedy sociálního pracovníka z orgánu sociálně právní ochrany dětí (OSPOD). V případě vážného či odůvodněného podezření zákon dokonce určuje školskému zařízení za povinnost nahlásit tuto skutečnost OSPOD.

V případě nutnosti návazné intervence pro žáka či třídní kolektiv je možné se obrátit na oblastního metodika prevence z pedagogicko-psychologické poradny, který může poskytnout metodickou pomoc či školu případně osobně navštívit.

Pokud má učitel důvodné podezření, že byl v souvislosti s hazardním hraním spáchán trestný čin (krádež, podvod, ublížení na zdraví atp.), měl by o této situaci informovat ředitele školy a v koordinaci s pracovníky školního poradenského pracoviště zvolit vhodný postup vyšetření události. O tomto postupu by měl být vyhotoven písemný zápis. Škola má ze zákona povinnost se v případě spáchání trestného činu (či podezření na spáchání) obrátit na orgány činné v trestním řízení, tj. Policii ČR.

Výchovná opatření

- napomenutí
- důtka třídního učitele
- důtka ředitele školy
- snížení známky z chování
- přeřazení do jiné třídy, popř. školy

Spolupráce se specializovanými institucemi

- OSPOD
- Pedagogicko-psychologická poradna
- pediatr, odborný lékař, dětský psycholog
- Policie ČR

Odkazy:

www.msmt.cz

www.drogy-info.cz

Jana Mahdalíčková. Trestní odpovědnost pedagogů a žáků v praxi

Miovský, M., Skácelová, L., Zapletalová, J., Novák, P. (Eds.) (2010). Primární prevence rizikového chování ve školství. Praha: Sdružení SCAN, Univerzita Karlova v Praze & Togga

PŘÍLOHA Č. 4

Strategie předcházení školní neúspěšnosti, šikaně a dalšímu rizikovému chování

Škola podporuje pozitivní, bezpečné klima školy a tříd

- škola funguje podle jasných pravidel (školní řád, sankční řád)
- škola je vstřícné a bezpečné místo pro žáky, rodiče a všechny pracovníky (úrazová prevence, řády odborných učeben, řád tělocvičny, ...)
- škola zajišťuje také psychické bezpečí a má preventivní opatření všech forem rizikového chování a jasná pravidla postupu v případě rizikového chování (MPP, krizové plány, třídnické hodiny)
- škola realizuje seznamovací programy, používá nástroje zaměřené na vzájemné poznání, posilování sociálních a personálních dovedností a nácviky komunikačních dovedností (MPP, Škola v přírodě)

Škola podporuje školní úspěch žáků

- pedagog aktivně vytváří klima, které podporuje učení každého žáka
- pedagog volí vhodné metody a formy výuky, nabízí žákům vyhovující aktivity
- pedagog podporuje rozvoj odpovědnosti, samostatnosti, sebekontroly žáků
- pedagog motivuje k učení, podporuje kritické myšlení žáků, jeho požadavky jsou přiměřené, srozumitelné
- pedagog seznamuje žáky se vzdělávacími cíly a vede žáky k tomu, aby sami vyhodnocovali jejich dosahování a aby sami formulovali očekávání od vlastní práce
- pedagog zařazuje aktivity, které posilují pozitivní sebepojetí a sebevědomí žáků
- žákům, které nedosahují očekávaných výsledků, poskytuje škola efektivní podporu (doučování, podpůrná opatření, individuální plány, plán pedagogické podpory, spolupráce s rodinou)